

BOLAGSSTYRNING

BESKRIVNING AV AB TRAV OCH GALOPP

AB Trav och Galopp, nedan ATG, är ett svenskt bolag med säte i Stockholm. Bolaget utgör moderbolag i koncernen. ATG har genom koncession från Sveriges regering och avtalet mellan staten och ägarna Svensk Travsport (ST) och genom Svensk Galopp (SG) ensamrätt att bedriva spel på hästar i Sverige. Den 1 januari 2019 ändrades lagstiftningen som reglerar spelbranschen i Sverige och då ersättes koncessionen av licenser för verksamheten. Detta kommer att förändra delar av styrningen av bolaget kommande år. Denna rapport beskriver styrningen av bolaget under år 2018.

BOLAGSSTYRNING Regelverk

ATG:s bolagsstyrning regleras av svensk lagstiftning. Ny lagstiftning som omfattar bolaget och som är implementerad under de senaste åren är Lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. ATG regleras av Spelinspektionens föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (LIFS 2018:11), avtalet mellan staten och ägarna samt av tillståndsgivningen från Sveriges regering. ATG omfattas inte av Svensk kod för bolagsstyrning (Koden) men väljer att avge rapport över bolagsstyrning som är i enlighet med koden.

Utöver externa lagar och regler utgör bolagsordningen ett centralt dokument avseende styrningen av koncernen. Andra centrala interna styrdokument för bolagsstyrningen är styrelsens arbetsordning, VD-instruktion, policyer, processer, handböcker och manualer.

ATG:s nuvarande bolagsordning antogs 2018-11-20 och godkändes av regeringen 2018-11-29. Bolagsordningen definierar bolagets verksamhet, styrelsens sammansättning och regeringens inflytande över tillsättande av styrelsen. Bolagsordningen innehåller bestämmelser om revision, bolagsstämma och räkenskapsår. Bolagsordningen innehåller även klausul om hembud samt reglerar också att vid händelse av att avtalet mellan staten och Svensk Travsport och Svensk Galopp upphör ska bolaget träda i omedelbar likvidation. Eventuellt överskott vid likvidation disponeras av ägarna på så sätt som regeringen beslutar.

Tillstånd och avtal med staten

Mellan ST, SG och den svenska staten finns ett tidsbegränsat avtal vars syfte är att reglera och spegla ansvarsförhållandena mellan parterna. För året gällande avtal ersätts med ett nytt avtal som gäller till och med 31 december 2019. Nedan beskrivs avtalet som gällde för år 2018.

ATG:s uppdrag och ensamrätt att anordna vadhållning om pengar för allmänheten i samband med hästtävlingar definieras i avtalet. Bolagets uppdrag var villkorat av ett särskilt tillstånd, koncession, som beslutades av regeringen. I avtalet gavs bolaget rätt att, på förslag av ST och SG, besluta om dag och plats för tävlingar med totalisatorvadhållning, samt om vilka spel som då skulle förekomma. Avtalet reglerade även ATG:s beslutanderätt gällande överskott från bolagets verksamhet.

Avtalet reglerade också de särskilda satsningar inom den svenska hästsektorn som bolaget har att göra. I 2018-års avtal innebär detta en avsättning till Hästnäringens Nationella stiftelse (HNS) med 50 miljoner kronor under året. Beskattningen av bolaget reglerades i Lotteriskattelagen.

Koncessionen reglerade vilka villkor som gällde för vadhållning, mottagande av vad, vadhållningsformer samt vinstutdelning. Koncessionen gav ATG tillstånd att anordna och förmedla spel i butik och över internet, att anordna vad i samarbete med utländska organisationer samt reglerade åldersgräns och sociala skyddshänsyn. Koncessionen gav Lotteriinspektionen uppdraget att fastställa särskilda villkor, kontroll- och ordningsbestämmelser för spelverksamheten inklusive marknadsföringen samt att ansvara för tillsyn och kontroll av bolagets verksamhet. Bolaget har betalat kostnader för tillsyn och utförda kontroller.

ATG hade enligt koncessionen att bedöma att trav- och galoppsällskapen hade tillfredsställande ekonomi då detta var en förutsättning för att bolaget skulle ges rätten att teckna avtal om att bedriva vadhållning för bolagets räkning på bana. Riksdagen fattade under juni 2018 beslut om en ny spellag som trädde ikraft 1 januari 2019. Den nya lagen bygger på ett licenssystem där alla som verkar på den svenska spelmarknaden ska ha behörigt tillstånd – licens. Aktörer som bedöms ha den kunskap, erfarenhet och organisation som krävs för att driva verksamheten i enlighet med lag och andra författningar som reglerar verksamheten kommer att beviljas licens. ATG beviljades licens den 27 november 2018 för kommersiellt onlinespel och vadhållning, vilket var de två sökta licenserna.

Ägare

ATG ägs av Svensk Travsport, som innehar 360 001 aktier, och Svensk Galopp, som innehar 39 999 aktier. Ägarna är båda centralorganisationer för sina respektive sporter och organiserar föreningar samt intressenter inom trav- och galoppsporten.

BOLAGSSTÄMMA

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ genom vilken aktieägarna utövar sitt inflytande över bolaget. Några av årsstämmans viktigaste uppgifter är att fastställa bolagets balans- och resultaträkning, besluta om resultatdisposition, ansvarsfrihet åt styrelsen och verkställande direktören, val av styrelseledamöter och revisor samt ersättning till styrelse och revisor.

ÅRSSTÄMMA 2018

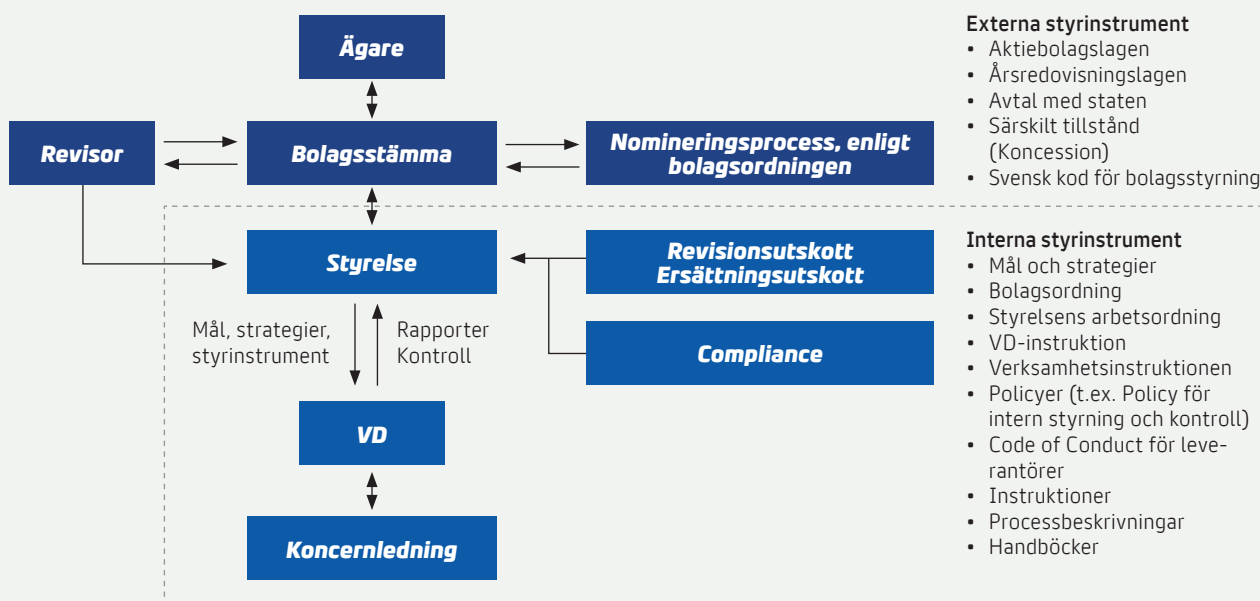
Den senaste årsstämman ägde rum den 11 juni 2018 på Solvalla i Stockholm. Vid stämman deltog representanter från ägarna vilka företrädde 100 % av rösterna och kapitalet. På förslag från ägarna och regeringen omvalde stämman till styrelseledamöter Marjaana Alaviuhkola, Mats Norberg, Susanna Rystedt, Petra Forsström och Bo Netz samt nyvalde Lina Bertilsson, Roland Johansson, Agneta Gille, Urban Karlström, Birgitta Losman och Daniel Schützer. Bolagets fackförbund Unionen representeras i styrelsen av Marianne Martinsson som ordinarie ledamot, Christer Utterberg som suppleant och Akademikerförbundet representeras av Fabian Rivière som suppleant.

Till styrelsens ordförande valdes Bo Netz och till vice ordförande valdes Marjaana Alaviuhkola. Årsstämman beslutade att styrelsearvode utgår med 300 000 kr till ordföranden, 130 000 kr till vice ordföranden och 110 000 kr till övriga ledamöter som inte är anställda i bolaget. Därutöver tillkommer mötesarvode med 2 300 kr per ledamot och mötes-tillfälle. För arvode i revisionsutskottet utgår arvode om 30 000 kr vardera till ordförande Susanna Rystedt och till ledamot Mats Norberg. Till ordföranden i ersättningsutskottet Bo Netz utgår arvode om 10 000 kr. Till arbetstagarrepresentanterna utgår ingen ersättning. På årsstämman fastställdes 2017 års resultat- och balansräkningar och disponering av årets resultat och balanserade vinstmedel i enlighet med styrelsens förslag. Samtidigt beviljade stämman styrelseledamöter och VD ansvarsfrihet för förvaltningen 2017.

Modell över bolagsstyrningen

ATG:s verksamhet styrs, kontrolleras och följs upp i enlighet med policys och instruktioner fastställda av styrelse och VD.

ÄGARSTYRNING

EXTRA BOLAGSSTÄMMA 2018

En extra bolagsstämma ägde rum den 20 november 2018. Vid stämman deltog representanter från ägarna vilka företrädde 100 % av rösterna och kapitalet. Vid stämman fattades beslut om ny bolagsordning. Den viktigaste förändringen i den nya bolagsordningen är att utdelningsförbudet har tagits bort.

ÅRSSTÄMMA 2019

Årsstämma för räkenskapsåret 2018 kommer att hållas i bolagets lokaler i Hästsportens hus, Solvalla, Stockholm den 11 juni 2019. Årsredovisningen finns tillgänglig från och med den 30 mars 2019 på bolagets webbplats atg.se.

Nomineringsprocess

ATG har ingen valberedning vilket är en avvikelse gentemot Koden. Funktionen ersätts av den process som beskrivs i bolagsordningens § 5. Aktieägarnas representanter vid årsstämman utses av respektive ägares styrelse.

Styrelsen bereder årsstämman och lämnar förslag till:

- Ordförande vid bolagsstämma.
- Val av revisor och eventuell revisorssuppleant (i förekommande fall).

Till att representera Svensk Travsport nomineras fyra ledamöter, till att representera Svensk Galopp nomineras en ledamot och sex ledamöter utses för att representera regeringen. Regeringen förordar också vem som ska vara ordförande för bolaget. Därutöver nominerar bolagets fackliga organisationer en ledamot och två suppleanter. En målsättning är att ha en jämn fördelning av kvinnor och män i styrelsen. Detta bidrar till ett mer framgångsrikt och effektivt styrelsearbete. Under 2018 bestod styrelsen i ATG av 50 procent kvinnliga ledamöter och 50 procent manliga ledamöter, medräknat suppleanterna.

STYRELSE

Styrelsens ansvar

ATG:s styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter som bolagets affärsinriktning, resurser och kapitalstruktur. Styrelsen kan delegera uppgifter men har alltid det yttersta ansvaret för bolagets organisation och förvaltning samt kontrollen av bolagets ekonomiska förhållanden. Styrelsen ansvarar vidare för att upprätta och utvärdera ATG:s övergripande och långsiktiga strategier och mål, fastställa budget och affärsplaner, granska och godkänna bokslut, anta övergripande riktlinjer, fatta beslut i frågor rörande större investeringar och betydande förändringar i ATG:s organisation och verksamhet. Styrelsen ska se till att det finns ändamålsenliga system för uppföljning och kontroll av bolagets verksamhet och bolagets risker. Styrelsen fastställer en skriftlig arbetsordning på det

konstituerande styrelsemötet, som bland annat reglerar arbetsfördelningen mellan styrelsen och VD. Styrelsen utser VD tillika koncernchef och fastställer VD:s instruktioner. Styrelsen fastställer lön och ersättning till VD. Styrelsen föreslår bolagsstämman val av revisor och arvodering av revisionsinsatsen samt ansvarar för den löpande kontakten med bolagets revisor. Styrelsen ska alltid verka för bolagets och samtliga aktieägares intresse.

Styrelsens sammansättning

ATG:s styrelse består av 12 ordinarie ledamöter och två suppleanter, fem ledamöter utsedda av ägarna, sex är utsedda av regeringen samt en ordinarie och två suppleanter utsedda av de lokala fackklubbarna för Unionen respektive Akademikerförbundet. VD ingår inte i styrelsen utan deltar som föredragande tillsammans med bolagets economichef samt VD för Svensk Travsport och VD för Svensk Galopp. Kontinuerligt och vid behov deltar även andra tjänstemän i koncernen som föredragande. För närmare beskrivning av styrelsens medlemmar se sidorna 60–61.

Regeringen har ett bestämmande inflytande över styrelsens sammansättning då hälften av styrelseledamöterna är tillsatta av regeringen. Styrelsens ordförande har utslagsröst vid händelse av lika läge i omröstning.

Styrelseordförandes ansvar

Regeringen utser styrelseordförande vilken har ett särskilt ansvar för att styrelsens arbete bedrivs effektivt och är väl organiserat. Ordförande leder styrelsearbetet och följer verksamheten i dialog med VD. Ordförande ansvarar för att övriga ledamöter erhåller tillfredsställande information och beslutsunderlag samt får erforderlig utbildning. Styrelseordförande samordnar den årliga utvärderingen av styrelsens och VD:s arbete. Utvärderingen sker i skriftlig form i ett frågeformulär som sammanställs och redovisas på kommande styrelsemöte.

Vid årsstämman 2018 valdes Bo Netz som ny ordförande. Han har varit ledamot i styrelsen sedan år 2011.

Styrelsens arbete 2018

Styrelsen har under räkenskapsåret 2018 hållit 13 ordinarie sammanträden, varav ett konstituerande sammanträde och ett extra sammanträde. Vid dessa möten har styrelsen behandlat och tagit beslut i frågor som handlat om affärsläge, marknadsläge, ekonomisk rapportering, budget, prognos och projekt. Därutöver har övergripande strategiska frågor avseende bland annat bolagets inriktning, produktutbud, omvärldsfrågor och tillväxtpotentialer analyserats. VD, economichef, VD för Svensk Travsport och VD för Svensk Galopp är föredragande vid samtliga styrelsesammanträden, utom vid frågor rörande utvärdering av styrelsens och VD:s arbete

STYRELSENS SAMMANSÄTTNING OCH NÄRVARO

LEDAMOT	Invald	Befattning	Närvaro	Oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen	Oberoende i förhållande till ägare
Mats Denninger*	2007	Ordförande	6/6	Ja	Ja
Hans Ljungkvist*	2007	Vice ordförande	5/6	Ja	Nej
Bo Netz	2011	Ordförande	12/13	Ja	Ja
Marjaana Alaviuhkola	2014	Vice ordförande	13/13	Ja	Nej
Lina Bertilsson**	2018	Ledamot	7/7	Ja	Nej
Arendt Cederqvist*	2011	Ledamot	6/6	Ja	Nej
Petra Forsström	2016	Ledamot	12/13	Ja	Ja
Agneta Gille**	2018	Ledamot	5/7	Ja	Ja
Roland Johansson**	2018	Ledamot	7/7	Ja	Nej
Urban Karlström**	2018	Ledamot	5/7	Ja	Ja
Birgitta Losman**	2018	Ledamot	7/7	Ja	Ja
Mats Norberg	2017	Ledamot	13/13	Ja	Nej
Lars Nordström*	2017	Ledamot	5/6	Ja	Nej
Susanna Rystedt	2009	Ledamot	12/13	Ja	Ja
Daniel Schützer**	2018	Ledamot	5/7	Ja	Nej
Karin Strömberg*	2007	Ledamot	5/6	Ja	Ja
Anne Wartin*	2010	Ledamot	5/6	Ja	Ja
Marianne Martinsson	2010	Ledamot	11/13	Ja	Ja
Fabian Riviére	2013	Suppleant	12/13	Ja	Ja
Christer Utterberg	2017	Suppleant	11/13	Ja	Ja

*Avgick på årsstämmande den 11 juni 2018

**Tillträdde den 11 juni 2018

samt ersättningsfrågor till ledande befattningshavare. Under året har avdelningschefer och andra ansvariga befattningshavare medverkat vid styrelsemöten vid ett flertal tillfällen.

Utskott

Styrelsen har inom sig inrättat två utskott, ett revisionsutskott och ett ersättningsutskott.

Revisionsutskott

Revisionsutskottets uppgifter framgår av Instruktionen till Revisionsutskottet. Revisionsutskottet består av två ledamöter som årligen väljs av styrelsen vid det konstituerande styrelsemötet. För 2018 omvaldes Susanna Rystedt som ordförande och nyvaldes Mats Norberg som ledamot. Revisionsutskottet har under året hållit åtta sammanträden. Bolagets externa revisor har under året deltagit i utskottets möten vid samtliga tillfällen. Ekonomichefen är revisionsutskottets protokollförare och deltar som föredragande vid utskottets möten. Vidare har andra representanter från organisationen deltagit som föredragande när så varit motiverat. Revisionsutskottet rapporterar efter varje möte till hela styrelsen.

Ersättningsutskott

Ersättningsutskottets uppgifter framgår av Instruktionen för ersättningsutskottet. Ersättningsutskottet består av två ledamöter som årligen väljs av styrelsen vid det konstituerande mötet. För 2018 nyvaldes Bo Netz som ordförande och Marjaana Alaviuhkola som ledamot. VD deltar som föredragande och ekonomichefen som protokollförare vid utskottets möten. Ersättningsutskottet rapporterar efter varje möte till hela styrelsen.

Compliance

Compliance-funktionen ansvarar för att identifiera, värdera och rapportera compliance-risker i ATG:s affärsverksamhet. Compliance är en självständig funktion i förhållande till bolagets löpande verksamhet. Funktionen arbetar på verkställande direktörens och styrelsens uppdrag. Arbetet bedrivs proaktivt och genom information, stöd, kontroll och uppföljning med målet att bolagets verksamhet följer regler och för att allmänhetens förtroende för verksamheten ska upprätthållas och förstärkas.

Verkställande direktör tillika koncernchef

VD tillika koncernchef leder verksamheten inom de ramar som styrelsen har lagt fast. VD tillhandahåller informations- och beslutsunderlag som ger en rättvisande bild av koncernen inför styrelsemöten. VD eller den som är dennes ombud är föredragande i styrelsen. VD håller kontinuerligt styrelsen och ordföranden informerade om bolagets finansiella ställning och utveckling. Styrelsen utvärderar årligen VD:s arbetssätt och prestation.

KONCERNLEDNINGEN

Koncernledningen består, förutom VD, av de personer som denne utser. Ledningen utgör ett samrådsorgan åt VD och leder övergripande verksamhets-, utvecklings- och policyfrågor inom koncernen. Ledningen har varje vecka protokollförda sammanträden. Ekonomichefen har rapporteringsskyldighet till styrelsen vilket syftar till att säkerställa att all väsentlig finansiell information delges styrelsen.

REVISORER

Årsstämman 2018 utsåg revisionsbyrån Ernst & Young AB med Åsa Lundvall som huvudansvarig revisor för en period om ett år. Åsa Lundvall är auktoriserad revisor och partner i Ernst & Young. Enligt ATG:s bedömning har Åsa Lundvall inte någon relation till ATG eller närstående bolag som kan påverka revisorns oberoende i förhållande till bolaget. Åsa Lundvall bedöms också ha erforderlig kompetens för att kunna utföra uppdraget som revisor i ATG. Under året har Åsa Lundvall eller hennes biträdande revisor medverkat vid samtliga möten i revisionsutskottet och vid ett styrelsemöte och vid två av dessa tillfällen avrapporterat revisionen även skriftligen. Revisorn har även sammanträtt med styrelsen utan koncernledningens närvaro.

RAPPORT OM INTERN STYRNING, KONTROLL OCH RISKHANTERING

Styrelsen ansvarar för intern kontroll vilken regleras i den svenska aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning. Koncernens arbete med riskhantering och intern styrning och kontroll baseras på COSO:s ramverk Internal Control – Integrated Framework som lanserades 2013. De fem komponenter som beskrivs i rapporten är kontrollmiljö, riskbedömning, kontrollaktiviteter, information och kommunikation samt uppföljning.

Kontrollmiljö

Styrelsen fastställer årligen styrande dokument som ska ligga till grund och främja en god kontrollmiljö. Inom ATG finns, av styrelsen och verkställande direktören samt av ATG:s ledningsgrupp, fastställda policyer, instruktioner, processbeskrivningar och handböcker. Dessa dokument tillsammans med ATG:s processororienterade arbetssätt skapar en effektiv verksamhet med god intern styrning och kontroll

samt en tillförlitlig finansiell rapportering. En revidering av styrdokument sker regelbundet.

Under 2018 genomfördes ett arbete med att dokumentera befintlig kontrollmiljö inom utvalda kritiska processer. De prioriterade processerna är lednings-, ekonomi-, försäljnings-, IT- och säkerhets- & spelkvalitetsprocessen. I arbetet har vi identifierat en förbättringspotential vad gäller effektivitet och automatisering. Arbetet fortsätter under 2019 med att effektivisera och automatisera koncernens processer och kontroller.

Vidare syftar styrelsens arbete till att säkerställa att organisationen är strukturerad och transparent med ansvarsfördelning och processer som gynnar en effektiv hantering av verksamhetens risker samt möjliggör måluppfyllelse. Kontrollmiljön ska genomsyras av bolagets grundvärderingar, det vill säga följsamhet mot lagar och regler, och att bolaget ska agera på ett förtroendeskapande och ansvars-tagande sätt.

Riskbedömning

Riskbedömning hos ATG syftar till att identifiera och utvärdera väsentliga risker som kan påverka koncernens möjligheter att uppfylla målen inom koncernens affärsområden, processer och bolag. Ekonomifunktionen har ansvaret för koordinering, ledning och uppföljning av arbetet med den interna kontrollen avseende den finansiella rapporteringen.

Vid väsentliga riskförändringar presenterar respektive huvudprocessägare åtgärder. Inom ramen för den löpande verksamheten och uppföljningen finns rutiner för riskbedömning och för framtagande av en korrekt finansiell rapportering.

Kontrollaktiviteter

De väsentligaste riskerna avseende den finansiella rapporteringen hanteras genom kontrollaktiviteter för respektive huvudprocess. Syftet är att förebygga, upptäcka och korrigera eventuella fel eller avvikelser i den finansiella rapporteringen samt att förhindra att oegentligheter uppstår. Vid brister upprättas handlingsplaner som avrapporteras löpande till styrelse, revisionsutskott och koncernledning.

ATG investerar löpande i utveckling av IT-system i syfte att automatisera manuella kontroller. Under räkenskapsåret har koncernen vidareutvecklat sitt budget och resultatuppföljningssystem bland annat för att skapa effektivare och säkare arbetssätt.

Den löpande uppföljningen görs utifrån månadsbokslut på avdelningsnivå och på projektnivå för större investeringsprojekt som följs upp med möten med avdelningschefer och projektledare. Varje månad följs processer som specificerar ansvars-

fördelningen och redovisar status för uppgifter och aktiviteter gällande den finansiella rapporteringen. Processerna bidrar till att förbättra kvaliteten och underlätta rapporteringen.

Information och kommunikation

Koncernens styrande dokumentation i form av regler, policys och manualer hålls löpande uppdaterade och kommuniceras via intranät, interna möten och annan intern kommunikation. VD ansvarar för att styrelsens riktlinjer sprids i organisationen. VD ansvarar även för rapportering till styrelsen i enlighet med styrelsens arbetsordning och VD-instruktion.

Extern kommunikation, inklusive finansiell rapportering, regleras av bolagets informationspolicy. I informationspolicyn fastställs vad som kommuniceras, av vem och hur kommunikationen ska ske. Syftet med policyn är att säkerställa att information ges på ett korrekt och fullständigt sätt.

Uppföljning

Styrelsen tar löpande del av ATG:s finansiella rapportering för att följa måluppfyllelse och vidtagna åtgärdsplaner.

Respektive huvudprocessägare följer löpande upp sin huvudprocess och ansvarar för att brister åtgärdas och att förbättringsförslag genomförs.

Rekommendationer från externa revisorer, som utför oberoende granskning av den interna kontrollen, rapporteras till ledning och styrelse. Rekommendationerna följs upp och om nödvändigt implementeras åtgärder för att kontrollera den eventuella risken.

För att säkerställa och utveckla den interna styrningen och kontrollen arbetar ATG proaktivt med riskhantering, intern styrning och kontroll genom att utvärdera och uppdatera interna styrdokument och riktlinjer.

Intern revision

Styrelsen har gjort bedömningen att ATG, utöver befintliga system, processer och funktioner, inte har behov av en formaliserad internrevision för närvarande. Uppföljning utförs av styrelse och koncernledning och kontrollnivån bedöms för närvarande uppfylla bolagets behov. Rörande intern kontroll och anmälningar om misstänkta transaktioner i enlighet med lagen (2017:630) om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism, lotterilagen (1994:1000) samt Spelinspektionens föreskrifter om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism (LIFS 2018:11) kommer ATG anlita en extern part som ska utföra den oberoende granskningsfunktionens arbete.

Stockholm den 13 mars 2019

Styrelsen